

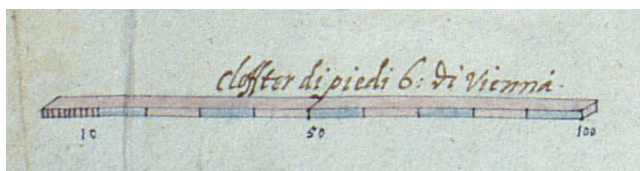
Uganka

↓↓↓

TINE GOLEŽ

→ Italijan Giovanni de Galliano Pieroni (1586–1654) je bil vojaški inženir, ki se je izkazal pri utrjevanju mest in gradov; o tem je napisal tudi knjigo. Poleg arhitekture je bil še kar spreten astronom, matematik in zemljemerec. Prijateljaval je tako s Keplerjem (nekaj časa je živel v Pragi) kot z Galilejem.

Na levi spodaj opazimo merilo. Izrez dela načrta, na katerem je merilo, je tu povečan. Ugotovi, za katere merske enote gre, in oceni, kako natančen je načrt.

Rešitev

Pojdimo od zadaj: di Vienna pomeni, da gre za dunajsko mero. Malo nazaj preberemo: di piedi 6. Ta beseda je največkrat v uporabi, ko namesto »gonilka« rečemo pedal. Gre za nogo oziroma stopalo, lahko tudi dolžino obutega stopala, za čevljev. Natančno šest čevljev pa je bila dolga dunajska klafter, ki ji po naše rečemo seženj; meri približno toliko, kot odrasla oseba (moški) izmeri z razprtimi rokami. Uzakonil jo je že Rudolf II. (1588; 1 klafter = 1,896 m). Šele Marija Terezija pa je poskrbela, da je bila ta mera povsod po cesarstvu obvezna.

Pri preverjanju natančnosti moramo izbrati dve točki na zemljevidu. Če izberemo točki, kjer se Čevljarski most stika z desnim bregom in kjer se most, ki je danes srednji most Tromostovja, dotika desnega brega, dobimo razdaljo 170 sežnjev ali 320 m. Današnji zemljevid kaže, da je to le nekaj metrov manj kot 300 m. Napaka res ni velika. Seveda ne pozabimo, da gre za leto 1639. Pri poznejši regulaciji Ljubljaničnice sta tudi omenjeni točki doživeli nekaj premika, da o natančnosti merilne palice, ki jo je imel gospod na voljo, niti ne govorimo. Zato: kapo dol pred tem mojstrom!

× × ×

Leta 1639 se je mudil v Ljubljani. Naše prestolnice ni narisal le kot sliko za razglednico, pač pa je narisal tudi načrt. Zelo natančno je prikazal obzidje, stolpe in vsa vrata, ki so varovala mesto. Na načrtu zlahka prepoznamo grad, Stari trg, Novi trg in Mestni trg, prav tako pa ne bomo zgrešili Čevljarskega mosta, na katerem so tedaj stale obrtniške kolibe. Kaj je torej naša uganka?